

VA-avdelningen/K.Manninen/KHä

24.1.1977

1 (2)

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI 52
Semaforbron HELSINGFORS

Puhelin 1511
Telefon

... Till arbetspensionsanstalterna

VILLKOR OCH GRUNDER FÖR FRIBREV

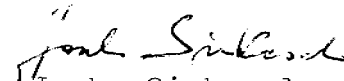
Social- och hälsovårdsministeriet har 7.1.1977 fastställt villkor och grunder för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna (bilaga 1), villkor och grunder för fribrev beträffande frivilliga tilläggsförmåner enligt arbetspensionslagarna (bilaga 2) samt villkor och grunder för fribrev beträffande arbetsgivares pensionsförsäkring (bilaga 3).

De nya villkoren och grunderna tillämpas på fribrev, som baserar sig på pensionsanordning enligt APL, FÖPL, LFÖPL och KAPL.

De nya villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet ersätter motsvarande till Pensionsskyddscentralens cirkulär nr 16/70 bilagda villkor och grunder. I de nya villkoren och grunderna har intagits bestämmelser om arbetslöshets- och delinvaldipensioner samt om pensionsanordning för i 1 b § APL avsedda förtroendeuppdrag. Till övriga delar har vid omarbetandet av villkoren och grunderna syftet varit att förtydliga, när pension beviljas på basen av fribrevsvillkor och när den beviljas på basen av försäkringsbolagens försäkringsvillkor eller pensionskassas eller pensionsstiftelses stadgar eller direkt i stöd av KAPL eller LFÖPL. Pensionen är då en s.k. fribrevspension, när den baserar sig på enbart fribrev. Härvid beviljas pensionen med stöd av 3 § i villkoren och grunderna för fribrev. I annat fall bestäms den på fribrev baserade delen av pensionen i enlighet med 8 § i villkoren och grunderna för fribrev.

De nya villkoren och grunderna för fribrev såväl beträffande frivilliga tilläggsförmåner som beträffande arbetsgivares försäkring ersätter de tidigare till Pensionsskyddscentralens cirkulär nr 16/70 bifogade villkoren och grunderna.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Jouko Sirkesalo

Yrjö Turtiainen

BILAGOR

- 1) Villkor och grunder för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna
- 2) Villkor och grunder för fribrev beträffande frivilliga tilläggsförmåner enligt arbetspensionslagarna
- 3) Villkor och grunder för fribrev beträffande arbetsgivares pensionsförsäkring

V I L L K O R O C H G R U N D E R F Ö R F R I B R E V
motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

1 §

Dessa villkor och grunder tillämpas på fribrev, som grundar sig på pensionsanordning av minimiskydd enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Likaså tillämpas dessa villkor och grunder på fribrev, som grundar sig på i 1 b § lagen om pension för arbetstagare avsett pensionskydd.

I pensionsanordning enligt lagen om pension för arbetstagare tillämpas dessa villkor och grunder även i de fall, då pensionsåldern är en annan än 65 år eller då villkoren för erhållande av invalidpension eller familjepension är lindrigare än lagens minimifordringar. Dessa villkor och grunder tillämpas även på sådan pensionsanordning av minimiskyddet, som beviljats enligt 11 § 2 mom. lagen om pension för företagare eller 11 § 2 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Dessa villkor och grunder tillämpas icke på fribrev, som grundar sig på arbetsgivarens försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare.

FRIBREV

2 §

Rätt till framtida pension på grund arbetsförhållande eller företagarperiod, som upphör utan att försäkrad eller anhörig till honom omedelbart är berättigad till pension, förverkligas genom ett mot denna förmån svarande fribrev.

VILLKOR FÖR ERHÅLLANDE AV PENSION

3 §

Försäkrad har på grund av fribrev rätt att i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare erhålla ålderspension, invalidpension och arbetslöshetspension samt hans anhöriga fa-

miljepension under förutsättning, att försäkrad icke omedelbart då något arbetsförhållande eller någon företagarverksamhet upphör äger rätt till ålderspension, eller att såsom till pension berättigande icke beaktas tiden fram till pensionsåldern, eller att pensionen icke skall beviljas på basen av fortsatt försäkring. Om försäkrad vid sin död erhöll pension som grundade sig på fribrev, äger hans anhöriga rätt att erhålla familjepension på basen av fribrev i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare.

PENSIONENS STORLEK

4 §

På fribrev baserad ålderspension, full invalidpension och arbetslöshetspension uträknas på sätt, varom stadgats i 5 § 1 mom. och 5 a § lagen om pension för arbetstagare.

Avviker pensionsåldern enligt de till arbetsförhållandet hörande villkoren för pensionsskyddet från 65 år, multipliceras i 1 mom. avsett belopp vid fribrevets uträknande med den koefficient nedanstående tabell utvisar:

pensionsålder	koefficient	pensionsålder	koefficient
50 eller lägre	3.45	65	1.00
51	3.21	66	0.90
52	2.99	67	0.81
53	2.78	68	0.73
54	2.58	69	0.65
55	2.39	70	0.58
56	2.21	71	0.52
57	2.04	72	0.46
58	1.88	73	0.40
59	1.73	74	0.35
60	1.59	75	0.30
61	1.46	76	0.26
62	1.33	77	0.23
63	1.21	78	0.19
64	1.10	78 eller högre	0.16

Börjar pension utgå vid annan än 65 års ålder, divideras den enligt 1 och 2 mom. uträknade, på fribrev baserade pensionens belopp med den i tabellen i 2 mom. ingående koefficient som motsvarar pensions- tagarens ålder vid den tidpunkt då pensionen börjar. Beloppet av full invalidpension och av arbetslöshetspension skall dock för varje fribrevs del uppgå till minst det belopp varom stadgats i 1 mom. Aldern bestäms med en månads noggrannhet och den mot denna ålder svarande koefficien- ten beräknas ur tabellen medelst lineär interpolation med två decima- lers noggrannhet.

Vid uträkning av fribrev som motsvarar minimiskyddet enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruks- företagare tillämpas icke 2 mom.

5 §

På fribrev baserad depension räknas enligt 5 b § lagen om pension för arbetstagare på beloppet av i dessa villkor och grunder avsedd full invalidpension.

Beloppet av på fribrev baserad familjepension räknas enligt 7 a § lagen om pension för arbetstagare på beloppet av i dessa villkor och grunder avsedd ålderspension, full invalidpension eller arbetslös- hetspension. I ålderspensionen anses som i 5 § 2 mom. lagen om pen- sion för arbetstagare avsedd förhöjning härvid det belopp, med vilket den enligt 4 § uträknade pensionen överstiger den pension, som enligt samma paragraf räknat skulle ha börjat utgå vid 65 års ålder.

6 §

Då invalidpension ändras till ålderspension, är ålderspensionen för de arbetsförhållandens och de företagarperioders del, på vilka invalidpensionen grundar sig, lika stor som full invalidpension. Mot- svarande gäller för arbetslöshetspensionen, när sådan ändras till inva- lid- eller ålderspension.

UTBETALNING AV PENSION

7 §

Ålderspension erläggs från ingången av den månad, som följer närmast efter den månad då försäkrad har fyllt 65 år, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om pension.

På förfallen pensionsrat erläggs icke ränta.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

8 §

Då försäkrad beviljas ålderspension, full invalidpension eller arbetslöshetspension, på vilken i stället för 3 § i dessa villkor och grunder tillämpas 3 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, divideras den enligt 4 § 1 och 2 mom. uträknade, på fribrev baserade delen av pensionen med den i tabellen i 4 § 2 mom. ingående koefficient som motsvarar den till villkoren för pensionens erhållande anslutna pensionsåldern. Motsvarande förfarande används för delinvalidpensionen och familjepensionen.

Invalid-, arbetslöshets- och familjepensionens totalbelopp skall dock vara minst lika stort som den pension, som på basen av enbart fribrev uträknats i enlighet med 4 och 5 § i dessa villkor och grunder.

Om i 1 mom. avsedd ålderspension börjar efter det pensionsåldern uppnåtts, förhöjs pensionen i enlighet med 5 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

9 §

I övrigt gäller vad som stadgats i 1 § lagar eller föreskrivts i stöd av dem.

V I L L K O R O C H G R U N D E R F Ö R F R I B R E V
beträffande frivilliga tilläggsförmåner enligt arbetspensionslagarna

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

1 §

Dessa villkor och grunder tillämpas på fribrev, som grundar sig på i 11 § lagen om pension arbetstagare, 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare eller 11 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd tilläggs pensionsanordning.

FRIBREV

2 §

Rätt till framtida tilläggspension på grund av tilläggs pensionsanordning som upphör utan att försäkrad eller anhörig till honom är berättigad till pension, förverkligas genom ett mot de i minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare avsedda villkoren för erhållande av pension svarande tilläggsförmånsfribrev, skilt för ålders-, invalid- och arbetslöshetspensionens och skilt för familjepensionens del.

I tilläggs pensionsanordning enligt lagen om pension för arbetstagare uppkommer emellertid icke fribrev för

- begravningsbidrags del, ej heller
- för den tilläggsdel i invalid- och arbetslöshetspensionen, som försäkras då pensionsåldern i pensionsanordningen är högre än 65 år.

I tilläggs pensionsanordning med en pensionsålder lägre än 65 år uppkommer ej heller skilt fribrev för den ålderspensionens tilläggsdel, som försäkras från pensionsanordningens pensionsålder fram till 65 års ålder.

VILLKOR FÖR ERHÅLLANDE AV PENSION

3 §

Försäkrad har på basen av i dessa villkor och grunder avsett fribrev rätt att erhålla ålders-, invalid- och arbetslöshetspension, om han på grund av samma pensionsfall med stöd av 3 § i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna har rätt att erhålla pension. Motsvarande gäller för i dessa villkor och grunder avsett familjepensionsfribrev.

PENSIONENS STORLEK

4 §

På fribrev baserad pension är, såvitt ej annat följer, av det nedan sagda, sådan pension enligt de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda villkoren och grunderna för tilläggs pensionsförsäkring, som intjänats fram till den tidpunkt då fribrevet uppkommer.

Avviker pensionsanordningens pensionsålder från 65 år, omvandlas vid beräkning av fribrev den i 1 mom. avsedda ålders-, invalid- och arbetslöshetspensionen i motsvarighet till minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare genom multiplicering med en omvandlingskoefficient. Omvandlingskoefficienten är den ålders- och invalidpensionens kapitalvärdeskoefficient som motsvarar pensionsanordningens pensionsålder, dividerad med den ålders- och invalidpensionens kapitalvärdeskoefficient som motsvarar pensionsåldern 65 år. Vid beräkning av omvandlingskoefficienten skall de kapitalvärdeskoefficienter som används motsvara den försäkrades ålder och kön samt villkoret för erhållande av invalidpension enligt minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare. Såsom den försäkrades ålder används den ålder som beräknats med en månads noggrannhet för den tidpunkt då försäkringen upphör. Motsvarande förfarande används när den ålderspensionens tilläggsdel, som försäkrats från en sänkt pensionsålder fram till 65 års ålder, omvandlas till en mot 65 års pensionsålder svarande ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension.

Beror familjepensionens storlek i en tilläggs pensionsanordning på förmånstagarnas antal med avvikelse från stadgandena i 7 a § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare, omvandlas vid beräkning av fribrev den i 1 mom. avsedda familjepensionen i motsvarighet till 7 a § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare genom multiplicering med den omvandlingskoefficient, som motsvarar den försäkrades ålder, varefter produkten divideras med den omvandlingskoefficient som beräknats genom att pensionsanordningens pensionsålder använts som den försäkrades ålder. Omvandlingskoefficienten är den familjepensionens kapitalvärdeskoefficient som motsvarar definitionen av pensionsanordningens familjepension, dividerad med den kapitalvärdeskoefficient som motsvarar definitionen enligt 7 a § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare. Vid beräkning av omvandlingskoefficienten skall de kapitalvärdeskoefficienter som används motsvara den försäkrades ålder samt villkoren för erhållande av familjepension enligt minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare. Såsom den försäkrades ålder används den ålder som beräknats med en månads noggrannhet för den tidpunkt då försäkringen upphör.

För invalidpension som beviljas i form av delpension är beloppet hälften av beloppet för full invalidpension.

5 §

Då invalidpension ändras till ålderspension när försäkrad har fyllt 65 år, är ålderspensionen lika stor som full invalidpension. Motsvarande gäller då arbetslöshetspension ändras till invalid- eller ålderspension.

Om ålderspensionen börjar efter det pensionsåldern uppnåtts förhöjs pensionen i enlighet med 5 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

SAMORDNING AV PÅ ENBART FRIBREV BASERAD TILLÄGGSPENSION

6 §

Om person med ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension därtill erhåller livränta med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring eller lagen om skada ådragen i militärtjänst, eller erhåller på grund av ådragen skada fortsatt ersättning med stöd av lagen om trafikförsäkring, samordnas dessa pensioner och pensionstagarens på eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen företagareverksamhet baserade ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner med tillämpning av stadgandena i 8 och 8 a § lagen om pension för arbetstagare i tillämpliga delar.

Med anledning av samordningen minskas tilläggspensionen endast så mycket, att totalpensionen förblir minst lika stor som den skulle vara, om någon rätt till pensioner enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om skada ådragen i militärtjänst och lagen om trafikförsäkring icke hade funnits.

7 §

Om med anledning av samma dödsfall erläggs såväl på arbets- eller tjänsteförhållande eller på företagareverksamhet baserad familjepension som i lagen om olycksfallsförsäkring eller i lagen om skada ådragen i militärtjänst avsedd försörjningspension eller i lagen om trafikförsäkring avsedd fortsatt ersättning, samordnas dessa pensioner med tillämpning av stadgandena i 8 § och 8 a § lagen om pension för arbetstagare i tillämpliga delar.

Med anledning av samordningen minskas tilläggspensionen endast så mycket, att totalpensionen förblir lika stor som den skulle vara,

om rätt till pensioner enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om skada ådragen i militärtjänst och lagen om trafikförsäkring icke hade funnits.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

8 §

När försäkrad beviljas ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension eller de anhöriga familjepension, på vilken tillämpas 8 § i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna, beviljas den på fribrev baserade delen av pensionen i enlighet med 4 §.

Om likväl ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension på grund av 1 mom. beviljas enligt en från 65 år avvikande pensionsålder, divideras den på fribrev baserade delen av pensionen med en i 4 § 2 mom. avsedd omvandlingskoefficient, som motsvarar pensionstagarens ålder vid den tidpunkt då pensionen börjar. Om pensionstagaren då redan uppnått pensionsåldern, används som ålder pensionsåldern.

Om i 1 mom. avsedd ålderspension börjar efter det pensionsåldern uppnåtts, förhöjs pensionen i enlighet med 5 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

9 §

Anordnas för de försäkrade till följd av ändrad lagstifning sådana pensionsförmåner som motsvarar de på fribrev baserade förmånerna, kan de senare minskas med ett mot ändringarna svarande belopp enligt grunder som social- och hälsovårdsministeriet faställer för detta ändamål.

10 §

I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivits i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet.

VILLKOR OCH GRUNDER FÖR FRIBREV
beträffande arbetsgivares pensionsförsäkring

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

1 §

Dessa villkor och grunder tillämpas på arbetsgivares fribrev, som grundar sig på pensionsansordning enligt lagen om pension för arbetstagare avseende minimiskydd, i vilken pensionsanordning arbetsgivare innefattat sig själv i enlighet med 1 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare, sådant sagda lagrum lyder i lagarna 8.7.1961 (395/61) och 16.12.1966 (639/66).

FRIBREV

2 §

Rätt till framtida pension på grund av försäkring som upphör utan att försäkrad eller anhörig till honom omedelbart är berättigad till pension, förverkligas genom ett mot villkoren enligt minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare för erhållande av pension svarande fribrev, skilt för ålders- och invalidpensionens del och skilt för familjepensionens del.

VILLKOR FÖR ERHÅLLANDE AV PENSION

3 §

Försäkrad har på grund av i dessa villkor och grunder avsett fribrev rätt att i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare erhålla ålders- och invalidpension samt hans anhöriga familjepension under förutsättning, att försäkrad icke omedelbart då något arbetsförhållande eller någon företagarverksamhet upphör äger rätt till ålderspension, eller att såsom till pension berättigande icke beaktas tiden fram till pensionsåldern, eller att pensionen icke skall beviljas på basen av fortsatt försäkring. Om försäkrad vid sin död erhöll pension, som baserade sig på fribrev, äger hans anhöriga rätt att på basen av familjepensionsfribrev erhålla familjepension i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare.

PENSIONENS STORLEK

4 §

På fribrev baserad pension är, såvitt ej annat följer av det nedan sagda, sådan pension enligt de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda särskilda villkor och grunder för arbetsgivarers pensionsförsäkring, som intjänats fram till den tidpunkt då fribrev uppkommer.

Om pensionsåldern enligt villkoren för det till arbetsgivarförsäkringen anslutna pensionsskyddet avviker från 65 år, omvandlas vid beräkning av fribrev den i 1 mom. avsedda ålders- och invalidpensionen i motsvarighet till minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare genom multiplicering med en omvandlingskoefficient. Omvandlingskoefficienten är den ålders- och invalidpensionens kapitalvärdeskoefficient som motsvarar pensionsanordningens pensionsålder, dividerad med den ålders- och invalidpensionens kapitalvärdeskoefficienten som motsvarar pensionsåldern 65 år. Vid beräkning av omvandlingskoefficienten skall de kapitalvärdeskoefficienter som används motsvara den försäkrades ålder och kön samt villkoret för erhållande av invalidpension enligt minimifordringarna i lagen om pension för arbetstagare. Såsom den försäkrades ålder används den ålder som beräknats med en månads noggrannhet för den tidpunkt då försäkringen upphör.

För invalidpension som beviljas i form av delpension är beloppet hälften av beloppet för full invalidpension.

5 §

Då invalidpension ändras till ålderspension när försäkrad har fyllt 65 år, är ålderspensionen lika stor som full invalidpension.

Om ålderspensionen börjar efter det pensionsåldern uppnåtts, förhöjs pensionen i enlighet med 5 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

SAMORDNING

6 §

Från pension enligt dessa villkor och grunder avdras icke i 8 och 8 a § lagen om pension för arbetstagare avsett belopp.

UTBETALNING AV PENSION

7 §

Ålderspension erläggs från ingången av den månad som följer närmast efter den månad då försäkrad blivit berättigad att erhålla ålderspension, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om pension.

På förfallen pensionsrat erläggs icke ränta.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

8 §

Då försäkrad beviljas ålders- eller invalidpension eller hans anhöriga familjepension, på vilken tillämpas 8 § i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna, beviljas den på fribrev baserade delen av pensionen i i enlighet med 4 och 6 §.

Om likväl ålders- eller invalidpension på grund av 1 mom. beviljas enligt en från 65 år avvikande pensionsålder, divideras den på fribrev baserade delen av pensionen med en i 4 § 2 mom. avsedd omvandlingskoefficient, som motsvarar pensionstagarens ålder vid den tidpunkt då pensionen börjar. Om pensionstagaren då redan har uppnått pensionsåldern, används som ålder pensionsåldern.

Om i 1 mom. avsedd ålderspension börjar efter det pensionsåldern uppnåtts, förhöjs pensionen i enlighet med 5 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.